

על "מפורסמים"

אנא כורדי

איך אפשר לדעת שאדם, הסועך שהוא סר פר, הוא באמת סופר? הרי הוא לא יכול להתייחס להלך תמיד עם הספרים שכתב מתחת לבית שחיו. עמוס עוז, חבר קבוצת חולדה, עמד בפניו בעייה כזו, כאשר הגיש בקשה לדרכון במישררד הפנים של רמלה.

הפקיד העיף מבט במכנסיו הקצרים ובסני דליו של עמוס, עיין בשאלון שהיה מונח לפי ניו, הביט שוב במכנסיו הקצרים של עמוס, ולבסוף שאל בספקנות: "ארוני סופר?" עמוס הניע ראשו בחיוב.

"יש לארוני איזה שהוא מיסמך או תעודה ההוכחה?" שאל הפקיד.

עמוס עוז נבוכך לרגע, ולפתע נזכר שיש עימו תעודה של חבר באגודת הסופרים העבריים. הפקיד הציץ בתצלום המופיע בתעודה, והשווה אותו עם האדם העומד לפניו. הוא חזר ועיין בתעודה, ולבסוף הניח אותה לפניו ואמר: "אני מצטער מאוד, ארוני. תוקפה של תעודה זו פג לפני 10 ימים."

על הסמים

מחלת נופס

מישררד החינוך, מישררד הבריאות, מישררד המיטרה והממשלה כולה מודאגים באחרונה מאוד נוכח התפשטות מינהג עישון החשיש בארץ.

המיטרה, על אף מאמציה הרציניים לכי ער נגע זה, אינה מצליחה למנוע את הברחת הסם והפצתו.

למה ששרד הבריאות לא יפץ שמועה שמי קור מגיפת החולירע הוא במיטען חשיש נגוע, שהגיע ארצה בחורשים האחרונים? לשמועה כזו, אם היא תופץ בתבונה, תהייה שתי תוצאות חיוביות: (א) מיספר המעשנים יתמעט; (ב) מחיר החשיש ירד.

על בוק הזרע

חשבון חסום

בבוק הזרע

אני לא יודע איפה הייתם אתם לפני שבו עייש-שלושה, כאשר בניוירוק נפתח, ברא שונה לשיוש הקהל הרחב, בנקירוע, אשר תמורת 70 דולר דמי-קנייה ותשלום שנת של 20 דולר מוכן לקבל הפקדה ולשלם אותה בהקפאה עמוקה ובמצב תקין עד שנת 2030. אני, עם "דיעות אחרונות" (שפירסם את הדיעה) ביד אחת, ועם המהימנו ביד השניה, עמתי עם לפני הקופאי, וביקשתי לפתוח חשבון.

"חסום או עובר ושכ?" שאל הקופאי מבלי להביט ברי.

"מה ההבדל?" שאלתי במתח. חשבון חסום פירושו הפקדה חרפעימית בכספת עליידי בעל החשבון עצמו, ומשיכה חרפעימית עליידי או עליידי באת-יכוחו. חשי בני עובר ושכ, לעומת זאת, מקנה לארוני את הזכות להפקיד בכל הודמנות, שהוא עובר בסביבה, או לשלוח את הפקדותיו באמצעות הוראי. סידור זה משחרר את הלקוח שלנו מאי-הנוחיות הכרוכה בהתאפקות, ועצם תר-ליך ההפקדה נותן לו, הייתי אומר, הרגשת סיפוק בלתי-מבוטלת.

גם השיבה מן החשבון יכולה להיערך ככל עת עליידי באת-יכוחו של בעל הפיקוד, או להישלח לכל כתובת באמצעות הדואר. סידור פראקטי זה חוסך לארוני טיסות מיר תרות לכל קצווי תבל, וביקורים מייגיעים (הכרוכים לא אחת בניכוח זמן ודברים) אצל

נשים המבקשות לעשות שימוש בפיקודו, או בכל חלק ממנו.

"גניח שארוני רוצה לשלוח מתנת יום-הולדת לנערה בלונדון או בפאריס. כל מה שעליו לעשות הוא למלא המחאה בנקאית, שבה הוא מציין את הכמות בסנטיילטר — סייסי, בשפת הבנק — שאותה הוא מבקש להעניק לידידותו."

"עובר ושכ", אמרתי לקופאי, בקול נרגש כלשהו.

"זה יעלה לארוני 100 דולר כדמי-קנייה, ו-30 דולר לחודש." אמר הקופאי.

"לא חשוב", אמרתי בקול רועד. "אני מסכים לכל שלום. העיקר, איפה אני מפיקוד?" "בנקב שלפניו, ארוני", אמר הקופאי בשל"ו. "ונא לחתום על שלושת העתקי הטופס הזה."

"רק רגע ארוני?" אמרתי מתנשם. "עוד רגע אחר?"

"מה אני אגיד לכם, רבותי? יצאתי מהבנק וחזרתי מהטיול הזה לניוירוק עייף, אך מלא סיפוק."

על מין

שאלה בתורת הגיון

מה היא ההוכחה לכך שיחסי מין נחשבים

ואתה סתם נסחב אחרי ממילה למילה ומי שפוט למי שפוט. אין לך דם להפסיק לקרוא. עובדה — אתה עדיין קורא את מה שאין לי לומר. אני לא יכול להכריח אותך, כמוכן, ואם אתה דווקא רוצה לקרוא — תקרא. אבל תדע לך שלא ייצא לך מזה כלום. נתתי לך צ'אנס להתגבר על הסקרנות הטיפשית שלך, ולא ניצלת אותו. אתה פשוט אדם חסר-אופי, זה אכזר. אתה חשבת שאני צוחק, אבל הנה, תראה, גמרתי את הקטע, ולא אמרתי שום דבר, ואתה עדיין כאן מקווה לשמוע משהו. אני מצטער מאוד. אין לי מה להגיד.

על מודעות-אבל המוות הוא עסק טוב

כבר מזמן רציתי להגיד כמה מילים על העסק הנהדר הזה ששמו מודעות-אבל. כולנו מעקמים קצת את האף כשאנחנו שומעים על סופר, שהתעשר מעריכת אלבום לזכר הגופלים, או על פיזמונאי ששיריו על חובש, מפקד, או סתם חייל שנפל, הפך ל-היט. הסלידה שלנו אולי אינה מוצדקת, אבל אפשר להבין אותה.

משונה סעד עכשיו לא שמעתי ולא קראתי דבר על התופעה המחליאה והנפוצה של התעשרות והפקת הנאה ממודעות-אבל. קודם

מראין את אמו של גירא ונימן עבור. העולם הזה

כל הננים מהעסק הזה העיתונים. מודעת-אבל ממוצעת עולה לאדם כ-120 ל"י במזומן (לפי 22 ל"י האינטש).

שום עיתון אינו נוהג לתת הנחות בשטח זה, גם אם נשוא המודעה הוא חייל שזכה במותו לצל"ש. המחיר עבור מודעה של הש"ת תתפזר בצער הוורים השכולים, אשר כנס נפל בעת מילוי תפקידו, הוא כמו המחיר עבור מודעת חתונה או בר-מצווה. מבחינת העיתון, מסוגות כל המודעות האלה כמיר דעות. מי שפחתיות."

לעומת זאת, מודעה מיסחרית עולה למי פרסם 13 וחצי ל"י האינטש, באשראי של כח צי שנה. הסיבות לכך, כפי שהסביר לי פירסור מאי ותיק בשמץ לאקוניות, פשוטות: (א) מי שבא למסור מודעת-אבל, לא נוהג לעמוד על המקו. (ב) אדם המודיע על אביו שנפטר או בנו שנפל, נחשב למפרסם חרפעימי. זאת אר מרת: אין להניח שהוא ימסור עוד מודעה כזו לעיתון, בגלל ההנחה שקיבל, או השרות האר דיב שניתן לו. ומכיוון שכך צריך להוציא מהאיש את המכסמים.

האם מישהו שאל פעם בקול רם מה זכותם של התנים, של זוכי-המתים האלה, להפקיע מחירים ולהתעשר ממודעות-אבל? האם מישי ור שאל פעם למה בכלל מפרסמים עיתונים

* יורא ווימן, סרוב ניוס, ובלא וידון למסער. כיום סעורכי היוסון הכלכלי גלובס

מודעות-אבל? תגידו. זו אינפורמציה שהעני תון חייב לקרוא? שימסור את זה כאינפור-מציה, שאחרי הכל, רק עבורה מוכן הקורא לשלם את דמי העיתון. ולמה שרק העיתונים יתעשרו ממודעות-אבל? למה שהרדיו לא יפרסם אותן תמורת תשלום? ולמה שתיאס-רוון, לפני הרמת המסך או בהפסקה, לא ימסור לקהל הודעות-אבל תמורת תשלום המקובל בעיתונים? הרעיון לא פחות מזועזע מאשר פירסום מודעות-אבל ליד מודעות א.ב.ג., פור טרברור, ונעלי מיקוליונסקי.

ועכשיו כמה מילים על האנשים המוסרים מודעות-אבל לפירסום. גם הם הננים מהעסק. רבים מהם, למרבה הוועה, מנצלים את ההד רמנות כדי לפרסם את עיסקיהם ומיפעליהם. בצערו של חבר-כנסת אשר שיכל את בנו משתתפים בין היתר: האירגון למען המיש"פחה, מנכ"ל אומוקס, פירסום קורן בע"מ ובור השטיתום של מר ארוניו אשר. במודעות אחרות, שפורסמו לפני שבוע, לזכר חיילי שניפסו, מצאתי את המיפעלים הבאים: קופת מילווה ותיסכון לעולי עיראק, תכרות דוברין, אמיר, חוולה, ספרה תע" שית (נייר) ונפיר (תעשיית קרטון ונייר בע"מ).

אני לא מבין איך אנשים אינם מתכיישים לנצל אסון לפירסום מיפעליהם ומוצריהם. האם המיפעל לממתקים או לגרביים מביע את צעריו, או האנשים שעומדים בראשם? למה שלא יפרסמו האנשים ההגונים האלה מודעות אישיות, גם אם מסי-הכנסה לא יכיר בזה כהר צאה לצרכי פירסום?

אך אפילו הרעיון הפשוט הזה מעורר בי סלידה. אדם הרוצה להביע את צעריו והשי תתפזרו באבל ישלח מיברק או יכתוב מיכתב אישי (וכתבידי, ולא על נייר החברה) למיש"פחה השכולה. ואם הוא מרגיש את עצמו קרוב וידיד למישפחה השכולה, יטריח את עצמו ויביע להם תנחומים בעל-פה. ההכרה הר" אוותנית הזאת ברבים על השתתפות בצעריו של איש-צבור, יש בה טעם לפגם, ומידה לא מעטה של התהדרות ופירסום אישי.

מודעת-אבל היחידה שיש לה מקום, לרי עתי, במעיתונות היא זו אשר בה מודיעה מי שפחה ברבים על האסון שפקד אותה. מודיעה כזו היא בכחינת אינפורמציה המכוונת לקרובים, ידידים ומכרים כרי שאלה, המי בקשים להביע את השתתפותם באבל המיש"פחה, ויכלו לעשות זאת בטאקט, ומבלי לנצל את ההזדמנות לפירסום אישי ולפירסום עייסי קיהם. ומודעה כזו חייבים העיתונים לפרסם, אם לא בתשלום סימלי, הרי לפחות לפי התי עריף הנהוג לגבי מודעות מיסחריות. ניצול אסונה של מי שפחה לסחיתת מחירים מופי קעים (שאינו להם כל הצדקה אוביקטיבית) — זו שפלות ופשע, שאפילו אנשי המאפיה והעולם התחתון היו מתכיישים בו. העולם הזה, אגב, אינו מפרסם עקרונות מודעות-אבל.

על השלום

על סף התהום

חבר-כנסת, אשר מסיבות מובנות מבקש לשמור על עילום שמו, העביר אלי השבוע את ההצעה הבאה. "מעולם לא עמד עם יש" ראל כסכנה חמורה כבשעה זו. השלום עלול לפרוץ כל רגע אם לא נדע לכלכל את מע"שינו בתבונה."

המליצה לסרט

אסור להחמיץ

אם אתה לא מרוא יומר סרט אחד בשבוע, אם אתה מצפה מרט שייספק לך חומר למח"שבה לפני ולאחר שאתה נכנס למיטה, אם אתה רוצה לראות את אחת מיצירות-המופת